

NAAM: Willem Frederik **GOLTERMAN** (1898-1990)

PERSONALIA

geboren: 14 juni 1898, te Den Haag

overleden: 28 juli 1990, te Amsterdam

partner: gehuwd met Sophia (Cita) Carolina van Dijk (1897-1989), dichteres (van 5 bundels) op 26 mei 1922 te Den Haag

familie:

OPLEIDING

proponent: 19 juni 1933

overig: promotie in 1942, op de godsdienstwijsbeerte van Sytze Hoekstra

PORTRET: Doopsgezind Jaarboekje 1991, p. 19; ADW 15-6-1968

LOOPBAAN als predikant en in sommige overige functies

AMBT/FUNCTIE	PLAATS/GEMEENTE/INSTELLING	DAG	MND	JAAR	TOT	DAG	MND	JAAR
predikant	Makkum, Witmarsum en Pingjum	10	sep	1933	-	24	mei	1936
predikant	Amersfoort	31	mei	1936	-	12	apr	1942
predikant	Amsterdam	19	apr	1942	-	5	jan	1947
lector	Amsterdam, Doopsgezind Seminarie	1	okt	1946	-	1	okt	1964
lector	Amsterdam, UvA			1960	-			1964
hoogleraar	Amsterdam, Seminarie en UvA	1	okt	1964	-	1	okt	1968

PUBLICATIES

BOEKEN

- Oecumene in 't vizier : aangeb. aan dr. W.A. Visser 't Hooft Golterman, W.F. / Ten Have / 1960
- Liturgiek Golterman, W.F. / Bohn / 1951 (SK 6106)
- Het karakter van de eenheid van Christus' Kerk Golterman, W.F. / Callenbach / [1960] (SK 6151)
- De kerkelijke situatie Golterman, W.F. / De Bussy / 1951 (SK 6106)
- Wat is oecumenische theologie? Golterman, W.F., oratie / Bohn / 1965
- Eenheid in de chaos der kerken Golterman, W.F. / Bohn / 1962
- Oecumene in 't vizier : aangeboden aan Dr. W.A. Visser 't Hooft, secretaris-generaal van de Wereldraad van Kerken, op zijn zestigste verjaardag op 20 september 1960 Golterman, W.F. / Ten Have / 1960
- Geloof en geschiedenis Golterman, W.F. / De Bussy / 1948
- Rede uitgesproken door Prof. Dr. W. F. Golterman bij de opening van de herdenkingstentoonstelling 'De Synode van Dordrecht 1618-1968' op 8 november 1968
- Golterman, Willem Frederik / Gemeentearchief / [1968]
- Doopsgezind gemeentelven Golterman, W.F. / Holland / 1957
- 't geloof is als een licht : waarop berust ons geloof? Golterman, W.F. / Vrijzinnig Christelijke Jeugd Centrale / 1941
- Waar God ons aanspreekt Golterman, W.F. / De Bussy / [1948] (SK 6082)

- Waarom zending? Golterman, W.F. / Doopsgezinde Vereniging tot Evangelieverbreiding / 1952 (SK 6111)
- Tot alle volken Golterman, W.F. / Tjeenk Willink uitgeg. voor de Doopsgezinde Zendingsraad / 1959 (SK 6146)
- Weltprotestantismus und Freikirchen Golterman, Willem Frederik / Francke Verlag / 1962
- De godsdienstwijsbegeerte van S. Hoekstra Bz. Golterman, W.F. proefschrift / van Gorcum / 1942 (SK 6050)
- De liturgie van de eredienst Golterman, W.F. / s.n. / [1946] (SK 2694)
- Vragen tot het recht verstaan en ter herhaling der Bijbelsche geschiedenis
- Golterman, W.F. / 3e, verb. dr / 's-Gravenhage / 1874
- Vragen tot het recht verstaan en ter herhaling van de bijbelsche geschiedenis
- Golterman, W.F. / 9e dr / Kemink & Zoon / 1932 (SK6002)
- Bijbelrooster voor 1943 Golterman, W.F. / Secretariaat van het Vrijzinnig Protestantisme / [1942]
- Eenheid in strijd. Wachten katholieken en protestanten op een ontmoeting?
- Groot, Johannes Cornelis / s.n. / 1960
- Het heil in de avond van het leven : predikatie Golterman, Willem Frederik / s.n. / 1965
- Eén Heer, één Kerk Golterman, Willem Frederik / Callenbach / 1966 (SK 6134)
- The church giving shape to human life. World Council of Churches, Geneva, 1947 (Study 47-E/117 of Assembly Commission I on "The Universal Church in God's Design (SK 6073

ARTIKELN

- Teken, symbool of chiffre? GOLTERMAN, W. F. / In: Nederlands theologisch tijdschrift; vol. 3 (1948/1949), pag. 435 / 1948 (SK 7858)
- Een geschiedenis der oecumenische beweging (1517-1948) GOLTERMAN, W. F. / In: Nederlands theologisch tijdschrift; vol. 8 (1953/1954), pag. 346 / 1953 (SK 7970)
- Christus, de Hoop der wereld GOLTERMAN, W. F. / In: Nederlands theologisch tijdschrift; vol. 9 (1954/1955), pag. 296 / 1954 (SK 7995)
- Groet en zegen GOLTERMAN, W. F. / In: Nederlands theologisch tijdschrift; vol. 16 (1961/1962), pag. 35 / 1961
- Het eenheidsstreven der Anglikenen GOLTERMAN, W. F. / In: Nederlands theologisch tijdschrift; vol. 20 (1965/1966), pag. 110 / 1965
- De libertate religiosa GOLTERMAN, W. F. / In: Nederlands theologisch tijdschrift; vol. 23 (1968/1969), pag. 438 / 1968
- Proselitisme GOLTERMAN, W. F. / In: Nederlands theologisch tijdschrift; vol. 25 (1971), pag. 171 / 1971
- Orthodoxe kerken en de oecumenische beweging GOLTERMAN, W. F. / In: Nederlands theologisch tijdschrift; vol. 30 (1976), pag. 120-140 / 1976
- Mennonite World Conference, 4th. Goshen, Ind. & North Newton, Kan 1948: Proceedings of the Fourth Mennonite World Conference... August 3-10, 1948 / J.W. Golterman / The Lordship of Jesus Christ , p. 63-65 (SK 218)
- Mennonite World Conference, 5th. St. Christona bei Basel, 1952. Die Gemeinde Christi und ihr Auftrag: Vorträge und Verhandlungen der Fünften Mennonitischen Weltkonferenz vom 10. Bis 15. August 1952 / J.W. Golterman / Die neue holländischen Mission auf Neu-Guinea, p. 193-197 en J.W. Golterman / Die mennonitische Bruderschaft inmitten der Weltchristenheit, p. 294-299 (SK 219)
- Om de Eenheid der Kerk / Doopsgezind Jaarboekje 1952, p. 36-42
- Weerloosheid / Stemmen uit de Doopsgezinde Broederschap 1 / 1952 p. 84-93

- Broederschap en Zending / Stemmen uit de Doopsgezinde Broederschap 11 / 1962
- De betekenis van New-Delhi voor onze kerkelijke situatie / Stemmen uit de Doopsgezinde Broederschap 10 / 1961
- Evanston en de arbeid / Stemmen uit de Doopsgezinde Broederschap 5 / 1956
- Naar een evangelische biecht? / Stemmen uit de Doopsgezinde Broederschap 3 / 1954
- Wat mogen wij verwachten van Evanston? / Stemmen uit de Doopsgezinde Broederschap 3 / 1954
- Hoekstra's opvatting omtrent de grond van het geloof / Doopsgezind Jaarboekje 1943 (SK 3592)
- Mennonite World Conference, 6th Karlsruhe 1957: Das Evangelium van Jesus Christus in der Welt: Vorträge und Verhandlungen der 6ten Mennonitischen Weltkonferenz vom 10. Bis 16. August 1957 / J.W. Golterman en C.N. Hostetter Jr. / Wie erzielen wir den persönlichen Glauben und Gehorsam zu Christus bei unserer heranwachsenden Jugend? (SK221)
- De status van dienstweigeraars / Gemeenschap der Kerken IX / 1955 (SK 3673)
- Oecumenisch gesprek over de Heilige Doop / Oecumene in 't vizier / 1960 (SK 6152)
- De doop (met anderen) / Brieven XX / 1937 (SK 7733)
- De nood der wereld / Brieven XX / 1937 (SK 7734)
- Over de Gemeentedagbeweging onder Doopsgezinden / Theologie en Praktijk I / 1938 (SK 7752)
- De gelijkenis der tien bruidsmeisjes / Brieven XVII / 1934 (SK 7670)
- Enkele opmerkingen over de ontwikkeling in Natorps opvatting van de godsdienst / Algemeen Nederlands Tijdschrift voor Wijsbegeerte en Psychologie XXXII / 1939-1940 (SK 7768)
- Geloof en rede / Vox Theologica XV / 1943/44 (SK 7825)
- Enkele opmerkingen over het Symbolo-Fideïsme / Vox Theologica / 1967-1947 (SK 7832)
- Casels mystery-leer / Vox Theologica XXIV / 1953/1954 (SK 7969)
- De betekenis van Evanston voor de zending / De Heerbaan VII / 1954 (SK 7994)
- Wat doen wij met Evanston in Nederland / Wending IX / 1954/55 (SK 7997)
- Het Christologisch fundament van de wereldraad / In de Waagschaal XI / 1955/56 (SK 8021)
- De functie van "ondogmatische" groepen in de wereldraad / In de Waagschaal XI / 1955/56 (SK 8022)
- Is één evangelische kerk in Nederland mogelijk? / In de Waagschaal XI / 1955/56 (SK 8023)
- Is het Heilig Avondmaal een offer? / Vox Theologica XXVI / 1955/56 (SK 8024)
- De oosterse orthodoxie en de oecumenische beweging / In de Waagschaal XI / 1955/56 (SK 8025)
- Over oorlog en vrede; Gerechtigheid en vrede / In de Waagschaal XI / 1955/56 (SK 8026)
- Rome en de oecumene / In de Waagschaal XI / 1955/56 (SK 8027)
- Spanningen in de oecumene / Gemeenschap der Kerken X / 1956 (SK 8060)
- Antwoorden van de kerken op de rapporten van Evanston / Gemeenschap der Kerken XI / 1957 (SK 8080)
- Liturgie, (met Th. Van der Veer en J.P. Jacobszoon) / Fundament en Bouwstenen IV / 1959 (SK 8129)
- De kerk als gemeenschap en institutie / Gemeenschap der Kerken XIV / 1960 (SK 8155)
- Hervormd-Gereformeerde eenheid / In de Waagschaal XVII / 1961/62 (SK 8179)
- Liturgie van de kerk in Zuid-India / Gemeenschap der Kerken IX / 1955 (SK 10521)
- Kerkvereniging in Zuid-India / Gemeenschap der Kerken XII / 1959 (SK 10540)
- Java (mede-auteur C. Nijdam) / Mennonite Encyclopedia III / 1957 (SK 15262)
- Bereid te vergeven? / Vrijzinnige Godsdiensprediking / 1940 (DDC)

- Evangelie-verbreding: Bericht van de Doopsgezinde vereniging tot Evangelie-verbreding / Bijblad bij ADW 29 maart / 1952 (DDC)
- Menno Simons en de Doopsgezinden / Het Schild / 1961 (DDC)
- Een mennoniet over de doopleer van Karl Barth / Kerk en Theologie / 1969 (DDC)
- Johannes Petrus Matthijssen, 3 augustus 1924 – 26 oktober 1978 / Doopsgezind Jaarboekje / 1979
- Afscheidscollege, 2 oktober 1968
- Woord vooraf / Doopsgezind Gemeenteleven / 1957

De volgende artikelen staan in de Waagschaal XII, 1956/57:

- De betekenis van de georganiseerde arbeid in onze samenleving (SK 8051)
- De bijdrage van het Lutherianisme in de oekumene (SK8052)
- Communicatie. Boekbespreking (SK 8053)
- Intercommunie (SK 8055)
- J.H. Geritsen, een theologische pionier (SK 8056)
- Naar een verantwoordelijke internationale samenleving (SK 8057)
- Oecumene en zending (SK 8058)
- Rooms-Katholieke stemmen over de wereldraad van Kerken SK 8059)
- Verinheemsing der liturgie (SK 8061)

De volgende artikelen staan in de Waagschaal XV, 1959/60:

- In snelle maatschappelijke ontwikkeling (SK 8128)
- Oost-Aziatische kerken aan het werk (SK 8130)
- De Pinksterbeweging in Nederland (SK 8131)
- Problemen rondom het oecumenisch concilie (SK 8132)
- Wachten Katholieken en Protestanten op een ontmoeting? (SK 8133)
- Zending en diakonie (SK 8134)
- Kerk van Zuid-India (SK 10539)

ARTIKELEN in de Waagschaal XVI, 1960/61

- Belangrijke jaren voor de oecumene (SK 8154)
- "Vrije kerken" zijn er nog (SK 8156)

Drie artikelen in De Zondagsbode

Dertien artikelen in het ADW

BRIEVEN

Leiden, Universitaire Bibliotheken Leiden BLD-UB

- Leiden, UB : MIS 1 / Brieven van Willem Frederik Golterman (1898-1990) aan Kornelis Heiko Miskotte (1894-1976) Golterman, Willem Frederik / Amsterdam / 1959-1969

Den Haag, Literatuurmuseum

- Den Haag, LM : VLS / Brieven van Willem Frederik Golterman (1898-1990) aan Van Loghum Slaterus' Uitgeversmaatschappij, Arnhem
- Golterman, Willem Frederik / 1925-1930

UvA / HvA Amsterdam

- Amsterdam, UVA : UB: HSS-mag.: Gq 36:b / Brief van Willem Frederik Golterman aan Hendrik Frederik Willem Jeltens (1875-1969) Golterman, Willem Frederik / Amsterdam / 1960-06-30
- Amsterdam, UVA : UB: HSS-mag.: Gq 23 / Brief van Hendrik Frederik Willem Jeltens (1875-1969) aan Willem Frederik Golterman Jeltens, Hendrik Frederik Willem / 1945-03-29

- Amsterdam, UVA : UB: HSS-mag.: Gq 23 / Brief van Vereenigde Doopsgezinde Gemeente Amsterdam geschreven door Willem Frederik Golterman aan Hendrik Frederik Willem Jeltens (1875-1969) Golterman, Willem Frederik / Amsterdam / 1945-04-14

OVERIGE BIJZONDERHEDEN

- Willem Frederik Golterman ('s-Gravenhage, 14 juni 1898 – Amsterdam, 28 juli 1990) was een Nederlands Doopsgezind theoloog en liturgiewetenschapper.
- Golterman was afkomstig uit een hervormd gezin. Zijn vader was evenwel organist bij de doopsgezinde gemeente in Den Haag. In 1919 werd hij door de doopsgezinde predikant G. Wuite gedoopt, die hem aanspoorde theologie te gaan studeren.
- W.F. Golterman was van 1918 tot 1930 werkzaam bij de Raad van Arbeid. Sinds 1929 studeerde hij theologie aan de Rijksuniversiteit Leiden en het Doopsgezind Seminarium. Hij promoveerde in 1942 bij prof. dr. Nicolaas Westendorp Boerma (UvA) op De Godsdienstwijsbegeerte van S. Hoekstra Bz.
- Hij onderging als theoloog de invloed van Karl Barth. Op liturgisch gebied werd hij beïnvloed door de godsdienstwetenschapper Gerardus van der Leeuw. Invloed van de laatste is vooral aanwijsbaar in Goltermans boek Liturgiek (1951). Golterman was een overtuigd oecumenicus en wilde een nieuwe liturgie voor de doopsgezinde gemeenten die aansloot bij de klassieke liturgie van de Kerk der eeuwen.
- Golterman was van 1946 tot 1951 voorzitter van de Algemene Doopsgezinde Sociëteit (ADS). Van 1953 tot 1960 was hij voorzitter van de Doopsgezinde Zendingsraad. Van 1946 tot 1968 was hij lector aan het Doopsgezinde Seminarium te Amsterdam (practica). In 1960 werd hij lector aan de Universiteit van Amsterdam (Christendom in de twintigste eeuw, oecumene). Van 1964 tot zijn emeritaat in 1968 was hij hoogleraar Christendom in de twintigste eeuw en onderlinge verhoudingen der kerken.
- Hij overleed op 92-jarige leeftijd, op 28 juli 1990 in Amsterdam.
- Theologisch gezien behoorde hij tot de meer rechtzinnige vleugel van de Doopsgezinde Broederschap.

BRONNEN

NAMEN BRONNEN	JG	NR.	DEEL	DG	MD	JAAR	PAG.	AFB.
Doopsgezinde Bijdragen [nog niet online]		11				1985	tussen p. 48&49	fotokatern portretten Seminarie
Algemeen Doopsgezind Weekblad	23			15	06	1968		
Algemeen Doopsgezind Weekblad	45			11	08	1990		portret
Doopsgezind Jaarboekje 1991	85					1991	p. 19-22	p. 19
Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlands protestantisme [huygens-knaw] (img;pdf;ocr;txt)			V			2001	p. 208-209	